

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közöltek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager C. ezégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

Az ipartörvény revíziója.

A kereskedelmi miniszteriumban most dolgoznak az ipartörvény revíziójáról szóló törvényjavaslat tervezetén s mihelyt ismét munkaképessé fog válni a törvényhozás, a nagy érdekeket felölelő törvényjavaslat az országgyűlés elé fog kerülni.

Egétő szükség van már erre a törvényre. A magyar ipar elmaradottsága s különösen az ipari termékek értékesítésének nehézségei főleg e törvény hiányára vezethetők vissza. Mondhatni évtizedek óta nem hoztak nagyobb szabású ipari törvényt, daczára annak, hogy az ország fejlődése, különösen a gyáripárterjeszkedése és a munkás viszonyok gyökeres változása, valamint az Ausztriával való vámközösség és a kereskedelmi szerződések ezt már hosszú idő óta sürögösen követelik.

Az új ipartörvénytől sok és hasznos újítást várunk és kívánunk.

Mindenekelőtt konzervatívumot e mostanában dúló féktelen szabad versenynyel szemben. A kontárok egész raja élőködik most a magyar kisiparon. Emberek, akiknek fogalmuk sincsen valamely mesterségről, akik azt soha nem tanulták, maguk mellé vesznek olcsó pénzen valami kitanult legényt, s megkapják a hatóságtól az iparigazolványt. Az ilyen ember azután a legpiszkosabb konkurrencziát csinálja a tanult iparosnak. Hát mért inaskodott, tanult és küzködött az iparos a képzettségéért, ha a tanulatlan kontár akármikor a nyakára nőhet a törvény túlzott liberalizmusa folytán? Bizony a jelenleginél ebben a tekintetben sokkal célravezetőbb és helyesebb volt a czéhrendszer, mely a tanulatlan kontárt kizárta az iparosok köréből. Elvárjuk az új törvénytől, hogy véget vessen e méltánytalan állapotnak és szigorú, teljes képesítéshez kösse az iparigazolvány kiadását. Aki nem tanult mesterember, az ne is lehessen mesterember éppen úgy, a mint ügyvéd, tanár, orvos, vagy mérnök nem lehet

az, akinek nincsen diplomája. Az iparos számára sem szabad más mértékkel mérni, mint a diplomás ember számára.

Elvárjuk az ipartörvénytől azt is, hogy rendezze az állami, törvényhatósági és községi szállítások dolgát is abban az irányban, hogy a kisiparos, ahol csak lehet, elsőséggben részesüljön a közszállításoknál. Itt is azt tapasztaljuk ugyanis, hogy egyes iparüzemek szállítását vállalkozók nyerik el, akik nem iparosok, ellenben iparosoktól vásárolják a szükségelt cikkekét s miután ők a helyzet urai, kényük, kedvük szerint nyomják az árakat.

A munkás és munkaadó közötti viszony gyökeres rendezését is követeljük. Manapság, mikor országszerte szervezkednek az ipari segédmunkások s a munkaadóval szemben olyan hatalmat képeznek, amelylyel mindenképpen számolni kell, a nap nap után szaporodó sztrájkok idején törvényesen kell megállapítani a munkás és munkaadó jogát és köteleességét. Különösen a sztrájkok ügye az, melyet rendezni kell. Sztrájk esetén a mi vidéki iparhatóságaink teljesen tehetetlenül állanak, nem tudják mihez tartani magukat, kapkodnak fűhöz-fához s rend szerint csak mérgezik a bérharczot. A kereskedelmi miniszter adott ki ugyan már rendeleteket a sztrájk dolgában. Így a nyáron is kiadott egy rendeletet, amely szerint a sztrájkoló munkást nem lehet munkára kényszeríteni. De ezek a rendeletek csak fél munkák. Törvény kell, amely mindenre kiterjeszkedve egyaránt védje meg munkás és munkaadó jogait és érdekeit. Különösen a sztrájk esetére tartalmazzon a törvény félre nem érthető utasításokat az egyeztetési kísérletekre hivatott iparhatóság részére.

A bérfizetés módjaira, a munkás szerződésekre és az akkord munkára nézve külön külön paragrafusokra van szükség, továbbá arra, hogy munkásoknak a munkaadókkal való pöröködése dolgában a lehető legrövi-

debb idő alatt ítélhessen a bíróság, mert a szegény munkás ember nem várhat sokáig a pénzére.

Aztán itt van a munkásvédelem. Ahány bíróság és ahány törvényes forum van Magyarországon, mindegyik kénye kedve szerint különbözőképpen fogja fel a munka közben baleset által sújtott munkás ügyét. S míg az egyik bíróság igazat ad az igaztalan követeléseket támasztó munkásnak, addig a másik a munkaadóval nyeret meg a pört akkor, mikor az igazság a munkás részén van. S így történik azután, hogy ilyen ügyekben az alsóbb és felsőbb bíróságok egymásnak homlokegyenest ellenkező ítéleteket hoznak.

A kötelező munkás-baleset biztosítást is követeljük akár az ipartörvény keretében, akár azon kívül. E humanus reform, mely a külföld államaiban meg van honosítva, nagy hivatást fog teljesíteni.

Ugyancsak kívánjuk a díjtalan állami munkaközvetítést is. A budapesti ingyenes munkaközvetítő elég szépen prosperál s ez biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a vidéki központokban is be fognak válni az ingyenes állami munkaközvetítők.

Az uzsora.

Sok szó esett mostanában az uzsoráról. Nagyváradon holmi vagyonos úri embereket, földbirtokosokat ítéltek el uzsoráskodásért. Nyúlták, zsárolták a szegény népet. Máramarosban a ruthén parasztok megölték egy uzsorás zsidót, mert évek hosszú során lassankint kifosztotta a népet. Az esküdtek nem találtak bűnösnek a gyilkosokat, mert az igazság serpenyőjében a máramarosi uzsorás bűne egyforma volt a gyilkosság bűnével. — A nagy politika miatt alig értünk rá foglalozni ezekkel az eseményekkel, mindnyájunk lelkét, gondolkodását elfoglalta a válság. Mi lesz, ki jön, mit hoz? — Pedig ez az uzsora kérdés felelte fontos. Sehol a világon nem üzik szemérmelenebbül az uzsorát, mint nálunk, mert idevágó törvényeink bizonytalanok. Hiszen a máramarosi uzsorást az általa üzött uzsoráért voltaképpen nem lehetett volna elítélni, mint a hogy nem lehetett elítélni azt a másik uzsorást sem. Máramarosban, a ki felpárce-

TÁRCA.

Gyilkos a várban.

I.

Estszürkület után a komáromi öregvár előtt elterülő angolkerthen egy különös kis öreg ember kullogott keresztül a várkapu felé. Alacsony, zömök, szélesvállú de púposhátú s görbevállú emberke volt, szürke ruhája díb-dáb módon lógott rajta, szemére huzott kalapja alól jóformán csak a piszkoszürke szakállá látszott ki. A lábán valami papucsfelét hordhatott, mert a lépése nem kopogott, csak a porond csikordult meg néha, meg az avar-levél zörgött, amint lomhán emelte a lábát.

Az az óra már elmúlt, ameddig a közönség szabadon járhat-kelhet az öreg váron keresztül, a várkapu előtt ott állt az éjszakára kirendelt baka-örsem, szuronyos puskával a vállán. Amint meglátta a közelgő, szürke alakot, rákiáltott:

— Állj, ki vagy!

Az öreg egykedvűen kullogott tovább, egyenesen a kapu felé. A baka erre szabály szerint lekapta a puskáját s egyet lépve előre mégegyszer rákiáltott a közelgőre:

— Állj, ki vagy!

Az öreg változatlan egykedvűséggel lépett előre még egyet. Ott állt már egészen szemben a bakával s mielőtt az harmadszor is rákiálthatott volna, kinyújtotta kezét a puská csővé felé. . . .

II.

Éjfélkor az őrző, amely a felváltást végezte, az öregvár sétatér felől levő kapuja előtt álló őrszemet arccal a földön fekvő taláta. A járatvezető hadnagy megdöbbenve lépett oda hozzá s megrázta. A baka nem mozdult. Kiderült, hogy a bakának jó oka volt nem mozdulni: a feje hátul kásává volt

összezuva valami irtózatossáppással, amely a csókját is végig kettérepesztette. Mellette ott hevert a manlicherje, annak az agya csupa vér, meg agyvelő, azzal sújtották agyon.

Az eset óriási feltűnést keltett az egész várban. Hogy volt lehetséges, hogy a baka nem lőtt, mikor látta, hogy valaki ellenséges szándékkal közeledik feléje? És micsoda erejt embernek kellett lenni annak, aki képes volt kezéből kiragadni a puskát még mielőtt lőhetett volna? Ki volt a baka gyilkosa, honnan jött, hova lett s mit akar?

A szegény baka rémes halálának a szenzációja még el sem csillapodott egészen, amikor újabb iszonyú gonosztett híre riasztotta fel a várat. A nagy várudvaron kis kertek egyikében kora hajnalban megint halva letek egy bakát. Ezt is rettenetes módon gyilkolta, egy valami gonosztévő. A torka egészen keresztül volt harapva, a felső testéről rongyban szaggatva le a ruha. Bár ez az újabb gyilkosság a végrehajtása módjában egészen különbözött a másiktól, az orvosi vizsgálat mégis konstatálta azt a tényt, hogy ennek a végrehajtásához is óriási, szinte emberfeletti erő volt szükséges. S ebből azt következtették, hogy az újabb gyilkosságot is az előbbinek a tettese követte el.

Valamint kétségtelen volt az is, hogy a gyilkosnak benn kell tartózkodnia a várban, mert a vár közepén elkövetett gyilkosság felfedezése pillanatában rögtön elrendelték az összes kapuk bezárását s mikor a hajnal reggelre fordult, nem nyitak meg a kapuk sem az átjáró közönség, sem a várból kikivánczó bakák számára. S megkezdődött a vár átkutatása. Kikerestek minden kamrátát, átkutattak pincéket, padlásokat, tárházakat, bejárták a mély várarkokat s a magas, elhagyott bástyatetőket, de sehol idegen emberre nem találtak. A vár titkos folyóit, cziszternájának a levezető csöveit is bejárta egy bizottság . . . sehol semmi. A gyilkos vagy mégis elmenekült, vagy pedig — katona.

De még csak gyanuba sem tudtak venni senkit, mert az öregvárban benn tanyázó s amugy is csekély számú katonaságban mindössze három olyan legény volt, akiből ki lehetett — de csak igen nagy képzelő tehetséggel, — nézni akkora irtózatosságot, amekkorára a két gyilkosság elkövetőjének okvetlenül szüksége volt. Az a három legény pedig véletlenül mindegyik olyan jóra való, becsületes, tisztességes fiú volt, hogy még a légynek sem vétett.

A titok maradt titok, de elkövetkezett a nap, amely véresebbre festette. Sámson Gáspár, a negyedik század egyik legdaliásabb altisztje egy nap eltűnt. Csak harmadrnap találták meg a holttestét a vár egyik legelhagyottabb részén, a Vág felé eső bástyák legmagasabbján. A teste össze volt roncsova, a ruha leszaggatva róla. S a hatalmas nagy ember be volt gyömöszölve egy szűk falhasadékba, olyan erővel, mintha gőzkalapáccsal verték volna oda be. Megint olyan körülmények, amelyek a gyilkos rettenetes erejéről tanuskodtak.

Ez a harmadik gyilkosság aztán a legenergikusabb rendszabályokra kényszerítette a várparancsnokságot. A várkapuk éjjel-nappal zárva maradtak; egyes őrszemek nem állítottak ki többé, hanem mindenhol legalább három embert, azonkívül pedig egész éjszaka külön őrzőjáratok cirkáltak nemcsak benn a várban, hanem a vár körül is, az árkokban és a sánczokban. Hiszen rettenetes, elképzelhetetlen dolog volt az, hogy egy várban, olyan helyen, ahol csupa fegyverkezű ember lakik, ahol mindent a legélesebben megfigyelnek, egy elvetemedett gazember így, titokban, felfedezetlenül garázdálkodhassék.

III.

Az a külön őrző, amelyet Lóránth hadnagy vezetett, esti tízenegy órakor kijött a főkapun s balra tőle mindjárt aláereszkedett a vár harmadik ol mély-ségű főárkába. A bakák tompa dobbanással értek le az árok fenekére s ott sorakozva, a hold halavány fényénél elindultak körutjukra. A mint az ároknak

lázza a földjeit s odaadta a parasztnak részletfizetés mellett úgy, hogy egy részlet elmulasztása az egész összeget esedékessé tette, de a már lefizetett részletet is elvesztette az adós. Nagy per lett ebből, s ha annak idején Darányi földművelési miniszter közbe nem lép, földön futóvá lesz egy megye földművelő népe, mert a bíróság megítélte bizony a követelést. Az ember önkénytelenül elmosolyodik, valahányszor uzsora perrel olvas. Hogy egy tőkepénzes itt vagy ott kiszípolozott egy-egy fiatal könnyelmű urat, s 500 frtos váltójáért cognacot adott, a melyért alig kapott a fiatal úr 120 frtot. — Mindennapi dolgok, s jeles törvényhozóink még sem változtatnak ezen az állapotban. — Nem bizony, mert ha laza kereskedelmi törvénykönyvünket reparáljuk, akkor mi lesz a takarékpénztárak, bankok uzsorájával. — Hiszen ezek a törvény oltalma alatt uzsoráskodnak. — Uzsora törvényünk értelmében 8%-nál magasabb kamatot szedni tilos. Nem is szed magasabb kamatot, de ezenfelül 2%-ot levon kezelési díj, 2%-ot takarékpénztár, vagy más címen. No hát ez 12%. — Hát a korona szótvetkeztek. Udoritóbb, hitványabb uzsora ez, mint a cognac uzsorása. — Hát azok a takarékpénztárak, melyek jelzálogos bekebelezések mellett ingatlanokra adnak pénzt. — A hozzájuk fordult feleknek nem pénzt adnak ám, hanem jelzálog papírost. És ez a papíros nagyon fura papíros. Az van ráírva, hogy 100 frtot ér, a bank tényleg 100 frtért adja el; nyomban vissza is vásárolja aztán, de már 6 csak 93 frtot fizet érte. Minden 100 frtnál elveszít az adós 7 frtot, s minden száz frt után fizet 12 frtot, ez bizony 19% kamat. Ugyan bizony, melyik föld hoz ma 8% tiszta hasznót? Egyik sem, adósság adósságra gyűl, a részvényesek pedig vagyonosodnak. Kérdést sem szenved, hogy tudják ezt vezető embereink is, de segíteni, változtatni rajta nem igen hajlandók. — Joggal kérdezzük, hogy ki a szemérmelenebb, az a ki üzi az uzsorát, vagy az, a ki elnézi. Egy azonban bizonyos, és pedig az, hogy törvényeinket azon bizonytalansága miatt úgy lehet magyarázni, a mint a kegyelmes uraknak kényelmesebb. — A kegyelmes urak pedig nagyon szeretik a bankokat s ha három évet kihúznak a bársonyszékben, akkor bankokhoz szegődnek, s ott aztán élvezik jeles alkotásuk gyümölcsét.

Szegénység és fényűzés.

Nagyon találó módon világítja meg egy fővárosi lap hazánkban korrump viszonyait és eseteli, hogy miképp játszanak nagy urak kölcsöntkért pénzekben. — És átvigyük ezen betegséget gyermekeinkre is? — Mire kell gyermekeink nevelésénél első sorban tekinteni? — Ezen kérdéseket teszi fel a cikk írója. — Az akarat nevelésére! Mert lehet az akaratot is nevelni. Hozzá lehet szoktatni az embert, hogy tanuljon akarni. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy vak-tában neki rohanjon mindegyre, a mit kíván, mert hisz az akarat nevelésénél is az első kellék, hogy lemondani tudjon. A lemondás a tűzpróbája az akaratnak. A ki adott esetben képes nem akarni, az viszont más esetben képes lesz a pillanatnyi csáboknak ellentállni, célokat kitűzni, önállóan rendelkezni önmaga felett és dolgozni. Mi nem ezekre tanítjuk gyermekeinket, hanem egyrészt rossz példával járunk elől és másrészt elfojtjuk önállóságukat. Sokan házi-nevelőt kapnak amíg iskolába járnak, ki aztán felelős értük és ha aztán rosszul tanul a gyermek, a tanítót egyszerűen elcsappják. Később a fiu hivatalba kerül. E helyen különben nem a hivatalokról szándékozunk beszélni, a melyekre dacára annak, hogy napról-napra

ahhoz a pontjához értek, ahol kanyarodniuk kellett, hogy a vár dunai homlokzata alá jussanak, az élükön haladó hadnagy halk hangon kiáltotta:

— Allj!

A menet rögtön megállt s a bakák kíváncsian tekintettek előre. Szemben velük, az árok fenekén egy furcsa kis öreg ember jött. A sapkája mélyen a szemébe volt húzva, görbe lábával egykedvűen kullogott előre. A hadnagy felemelte a kardját s rákiáltott:

— Allj, ki vagy!

A kis öreg ügyet sem vetett a kiállításra, hanem csak ballagott előre. Lóránthy hadnagy erre neki szegezte a kardját s még egyszer rákiáltott:

— Allj, ki vagy!

Az öreg változatlan egykedvűséggel lépett előre még egyet. Ott állt már egészen szemben a hadnagygyal s kinyújtotta a kezét a kardja felé...

Ebben a pillanatban mennydörgésszerű ropogással szólalt meg két mannlicher s a furcsa öreg ember irtóztos, velőkéig ható üvöltéssel bukott előre, arccal a földre. Mind a két golyó átjárta a mellét. Fél perc alatt halott volt. Az az hogy döglött. Mert mikor a bakák odarohantak hozzá, hogy közelről megvizsgálják, csakhamar észrevették, hogy nem ember, hanem majom, gorilla, abból az óriási fajtaból való, amelyben nyolcz ember ereje lakozik.

Később kiderült az is, hogy hogyan került a várba. Az Asperugi-czirkusz tulajdonosa a felszerelését és az állatjait hajón szállította Bécsből Budapestre s a hajóval a gorillának éjjel sikerült megszöknie. Uzsza kimenekült a partra, ahol egy parasztembert agyonvert s a majmok csodálatos ösztönével elvette a ruháját. Ugy botlott aztán be a komáromi várba, ahol a három rettenetes gyilkosságot elkövette, czél nélkül csupa vérontó kedvből. Nappalra valami magas fa tetején húzta meg magát, a fákat senkinek sem jutott eszébe átkutatni, azért tudott annyi ideig benn lappangani a várban észrevétel nélkül.

szaporítják őket, csak panaszokat hallunk. Sokkal több nálunk a hivatal mintsem gondolnák és minden foglalkozást hivatalosítanak. A hivatalnok a neki osztott munkát jól, rosszul elvégzi, — inkább rosszul mint jól — és annélkül, hogy behatóan, kitartóan foglalkozna vele, — csak arra néz, hogy ép el legyen végezve. Csaknem minden hivatalnok fél a személyi, felelőségteljes munkák tengerétől, mert e téren fujnak a szelek és hajótörést lehet szenvedni. Sokkal inkább szeretnek sekély vízben evezni, szűk keretben, biztonságban. A mérnök hivatal, az orvos hivatal keres, a tanító hivataloknak érzi magát, mindenki úgy fogja fel munkakörét, mintha hivatali munka volna.

Mi arra serkentjük a szülőket, hogy vagy az ipari, vagy a kereskedelmi pályára adják gyermekeiket, És mit kell itt is tapasztalnuuk? A kereskedelmi iskola tanulóiból körülbelül 5% lép a kereskedelmi pályára, a többi a hivatalok csendes, sötét sarkait keresik fel a hol nem kell akarni; de még a kik a kereskedelmi pályára lépnek is hivatalnokká lesznek. Pénzügyintézetünk tömve vannak hivatalnokokkal, de ha vezető embert keresnek, nincs senki.

Az emberek panaszkodnak, hogy a protektio az állam érdekeit megemésztí és a protektio miatt nem jutnak előre, de önmagukat nem okozzák. Nem túloznak, ha azt állítjuk, hogy az emberek nem dolgoznak, nincs akaratuk, hogy minden hivatás hivatalná fajul és végre, hogy minden pálya csakis azoknak áll nyitva, kiknek akaratuk és vállalkozási kedvük van. Nem a pályától függ minden, hanem a neveléstől és főleg az akarat nevelésétől.

Ha az amerikaiak életleírását olvassuk, csodálkozunk azon, hogy mennyi dolgot mennek keresztül. Az egyik utcaseprő volt, aztán hajóinas, tanító, aranyás, farmer, gyáros mások éjjeliőrök, nyomdászok, pincérek, szabók és tudja Isten mi minden. Ezeknek van akaratjuk és akár tiszter is új életbe kezdenek. Egész Magyarország azonban olyan mint egy kis város, egy páran körülzárlják magukat és reszkednek a szomszédok véleményétől.

Megcsodálják azokat, a kik előre jutnak, gyanúba vesszük, hogy tán fényereményt csináltak és avval töltjük időnket, hogy várunk, hátha mi is nyerünk.

H I R E K.

Nagyasszonyunk.

Zúgó felleg mely elborult,
Nagy nemzetünk egére,
Nagy fájdalom mely elborult,
A költő énekére!
Bús lett minden vig hangulat,
Midőn terjedt a gyászos hír...
Hozva martir halálosat.

Ma néma gyász mely elborult,
Nagy nemzetünk egére,
Ma néma gyász mely elborult,
A költő énekére!
Siratva az edes multat...
Mert nem lel oly bölcs, nemesért
Harczó szent martirokat.

Martir voltál nagyasszonyunk...
Az igazság harczosa!
Kinek drága nemes lelke,
Minden dicsőt pártola;
S im' egy gyilkos Luczifer
Ölt meg téged, ki jó voltál...
Kit imádott minden ember!

Most ott ragyogsz... teljes fényben

Az égi angyalokkal,
Ékesítve legszob díszzel,
Hótiszta liliummal;
Onnan tekintesz le reánk,
Honszerelmet osztogatva
Hogy viruljon tovább hazánk.

Szellemedtől most áthatva,
Térdeinkre borulunk...
Igaz hálát adva néked,
Dicső, szent nagyasszonyunk!

Bolovits János.

Erzsébet napján az áll. főgymnasiumban, all. polg. és felső kereskedelmi iskolában megható emlékünnepélyek tartottak. — A rom. kath. templomban pedig d. e. 9 órakor ünnepi mise volt, melyen csak a helybeli honvéd- és közös hadseregbeli helyőrség tisztikara vett részt.

Magyar nyelvű póttanfolyam. A „Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület” a téli hónapokon át magyar nyelvi tanfolyamot rendez, melyre eddigél 39 jelentkező van. A tanítás, mely este 8-tól 9 óráig tart, már holnap november 23-án kezdődik az áll. polg. fiúiskola razjtermében. A tanítás két csoportban fog történni. Az egyik csoport hetfőn, szerdán és pénteken, a másik csoport kedden, csütörtökön és szombaton vesz részt az előadáson. A tanfolyamon Reich Gábor és Lambrecht Péter áll. tanítók fognak tanítani és a résztvevni óhajtók még mindig jelentkezhetnek.

Esküvő. Weber József m. kir. adótsint tegnap vezette oltár elé Zsitvai Margit kisasszonyt, özv. Zsitvai Józsefné szerzetesre méltó leányát. — Weifert Ottó törekvő fiatal kereskedő ma délután esküszik örök hűséget Juba Iza kisasszonynak, özv. Juba Ferencné kedves leányának. Mindkét frigyehez szívből gratulálunk.

Esküdték kisorsolása. A folyó 1903. év IV-ik ciklusára november hó 16-án tartott meg a pancsovai kir. törvényszéknél, Pavlovics Abraham elnök, Gerle Jakab és Jánossy Ferenc kir. törvényszéki bírák, dr. Milassin Kálmán kir. ügyész és Feymann Gyula

ügyvéd mint a temesvári ügyvédi kamara megbízottjából alakult tanácsban az esküdték kisorsolása. Rendes esküdték lettek: Rechnitzer István, Dr. Scheudi Emil, Selindy Ferenc, Zimmerer Márton, Tóth Ferenc, Miók János, Rieger Gyula, Feymann Gyula, Pröller Nándor, Spitzer Mór, Olasz Sámuel id., Wiener Ignátz, Rochalik János. Dömény Pál, Mező István, Dr. Scsitinszky Adolf, Halász András, Hirschl Armin, Dr. Weil Adolf, Kósa István, Kovács Mihály, Lengyel János, Dr. Grosz Dezső, Dr. Gadjauszky Milan, Fischer Miksa, Dr. Horváth Kálmán, Kúhn Mihály, Korsós Zoltán, Wencel Fülöp, Bukva Andor. Helyettes esküdték: Sigmund J. Károly, Steinbrückner Mihály, Musics Amsel, Lázár Alajos, Ulmer József, Weisz Károly, Tinkovics Gyula, Sörös Ferenc, Temmer Ignátz, Lengyel Vilmos.

Elmaradt értesítés. Erzsébet napján a rom. kath. templomban mondott misén — mint lapunk más helyén már említettük, csak a helyőrség tisztikorának képviselői vettek részt. A hivatalok és testületek távollmaradásának okát kutatva arról értesültünk, hogy semmi nemű értesítést nem kaptak. Hát ez nincsen rendén és kívánatos volna, hogy jövőben ilyen kegyeletet sértő mulasztások elő ne forduljanak.

Halálozások. Tomandl Adolf nyug. pénzügyi fővizgató november 17-én élete 57. évében szélhűdés következtében meghalt. Temetése csütörtökön ment végbe. — Özv. Weimann Teréz rövid szenvedés után 68 éves korában jobblétre szenderült. A boldogultban Wittgischager Lajos anyósát gyászolja. Szombaton délután nagy részvét mellett kísérték örök nyugalomra. Nyugodjék békében.

Elöléptetés. A temesvári kir. ítélőtábla elnöke Földesy Mihály törvényszéki hivatalszolgát fizetési osztályának I. fokozatába léptette elő.

Pancsovai kiállítás. A jövő évi pancsovai kiállítás sikere érdekében Mattanovich Adolf polgármester — elnök, Szodola Pál titkár és Winterfeld János ipartestületi elnök fáradsággal tevékenységet fejtenek ki. A mult héten megkezdtek a kiállítók gyűjtését, mit a jövő héten hihetőleg be is bejeznek. A jövő évi kiállításon leendő részvételüket eddigelő a következő iparosok és magánosok jelentették ki és pedig:

Asztalosok: Szamet Henrik, Keschanszky István, Hild Kristóf, Weisz Ede, Bucheker József és Albrecht János; — aranyművesek: Zimmerer Márton és Weinberger A.; — bádigosok: Stadl Szilárd, Lohrer Hugó és Merkle János; butorgyáros: Mayer Ferenc és fiai; — bográrok: Ámon Ferenc, Amberg József, Becker János, Mutavcsics Pál, Filippovics Szilárd és Unger György; — bográrok és kovácsok: Amberg János, Ámon Sándor, Ilin Sándor és Szubotics Sándor; — borbélyok: Szubotics György; — bocskorosok: Erdeljan Vazul, Nikolics Zsika, Petrovics Miklós és Gosztovics Lyubicza; — czipészek: Haube-Frigyes, Szenessy László, Potkonyák Velyko, Roth István, Ilievics Lyubomir, Gaborovics Bozsidár, Guttmann J., Turul czipőgyár, Luy István, Miloradovics Sándor, Bohár Szilárd, Weisberger Izidor, Boros Alajos és Görlich Antal; — czukrázók: Schmutz József és Fábri Vilmos; — ezetgyáros: Lövinger Lázár; — egyházi öltönykészítő: Perinacz Mita; — esztergályosok: Schwaner Jakab, Kreutz Károly és Trebischer Sándor; — ékszerész: Fischer Miksa; — fényképész: Rechnitzer István és Kellermann testvérek; — fazekasok: Schellenberger István és Kleinhaus István; — fodrázók: Fischer József és Schweininger József; — gőzmalmok: Fischer és Prohászka, Back és Társa, Engler és Mayer és Brenner Miklós; — géplakatos: Ring Otto; — hentesek: Koch János, Holeczius Ferenc, Lackner Ferenc és Horesch Antal; — könyvkereskedő: Jovanovics testvérek; — kalapos: id. Tantner János; — női kalapos: Zlatics Mileva, Schimmer Johanna, Zimmer Klementina és Neugröschl Roza; — kádárok: Szubotics Tanaszie és Szenessy Albin; — kosárfonó: Gehl Jakab; — kőfaragó: Goldberger Mór és Keschanszky István; — keztűrés: Wieszbauer Ferenc; — kárpitosok: Spechar Béla, Peltz János, Klein József, Adler István, Tiefenbacher Henrik, Gabriel Gáspár és Felbersohn Mátyás; — könyvkötő: Kohn Samu; — lakatosok: Zaluszki Tamás, Vogenberger Márton és Fábri Márkusné; — Strauber Lajos mosóintézete; — nyomdászok: Wittgischlager Károly és Kohn Samu; — nyerges: Linna András; — órák: Rauschan István és Novák Oswald; — pálinka főzés: Bach Mór és Brock Illés; — papucsosok: Dábics Sebő; — puskműves: Nikolics Vazul; — rézműves: Szabó Tivadar; — sütők: Schaumann Félix, Petrovics Szilárd, Aposztolovics István, Dietz János és Schmutz József; — szitakötő: Rumpf Antal; — szíjgyártók: Boschkovics György, Wolko Ádám és Streitberger Károly; — férfiszabók; — Lazer Alajos, Spahr Keresztély, Scherzinger Ferenc, Paul Jakab, Engelmann P., Gyurgyev Mláda, Stern Markus, Zimmer és Weifert, Perinacz Milan, Rosenbaum Károly, Watzlavinek W., Hornung Péter, Fischgrund Adolf, Konstantinovics és Kneisel József; — nőtiszabók: Guttosch Mária, Kovács Árpádné, Philippovics Alajosné, Kindl Stefani, Schwaner Paula, Fábri Márkusné; — nőruhákat: Antonovics és Janosevics; — szodavíz és üdítő italokat: Philippovics Alajos; szapanosok: Juba Ferenc és Drágics Ferenc; — sörfőzés: Weifert I. M.; — szobafestő: Dütsch Antal; — szűrszabók: Barjaktarovics Miksa és Kapamadzsa Vaszul; — szűcsök: Ambosz Miklós, Vaszilyevics Szilárd, Krumez Jakab és Majsztorovics Danilo; — szerbvászón: Csurcsin Vászta, Knezsev Jovanovné és Stojkov Szócza; — téglagyárosok: Balgács Lőrinc, Bachmann Antal és Bachmann Mátyás; — amateur festményeket: Scholmássy Adolf, Philippovics Eleonora és Sörös Ilona; — különféle festményeket: Faragó Lajos; — női

kézimunkát: Gáspár Adolfiné, Lambrecht Péterné, áll. felső leányiskola és szerb polg. leány iskola; — lombfűrészeti munkát: Dömény Mihály; — géphimzést: Fempel Lukács.

Alapos elintézés. Hónapokkal ezelőtt több Rákóczy utcái lakos azon indokolt kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy nevezett utcában létező éjjeli mulató (?) helyeket helyeztesse el. A városi tanács meggyőződve lévén a kívánság jogosságáról, a rendőrkapitányságtól kért véleményt, hogy ezek az örömházak hová volnának helyezendők. A közbiztonsági bizottság a főkapitány elnöklete alatt a héten foglalkozott a kérdéssel és helyes indokolással konstataulta azt a mit mindenki tud, hogy ezek a házak tényleg nem abba az utcákba valók, hanem megfellelőbb helyre volnának kitélepitendők. Csak hogy hová volnának elhelyezendők, arra nem felelt a közbiztonsági bizottság valószínűleg azért, hogy meg-egyszer foglalkozhassék a neki kellemes kérdéssel.

A pancsovai cigányok diadala. Dankó Pista szobra javára a mult héten érdekes cigányzene hangverseny volt Ujvidéken a Mayer szálló nagytermében. A verseny eredményéről, az „Ujvidéki Hírlap“ a többek között így ír: „Mojsze, (tulajdonképen Vászika) pancsovai cigány primásról utolsónak szoltam. Tán megérdemelné, hogy legelső helyen említsem. Versenyen kívül vett részt zenekarával. Azért hagytam utolsó helyen, hogy elmondhassam róla, daczára, hogy ez előbb említett zenekaroknál a dicsérvőszavakból, már-már kifogytam — a Mojsze muzikájánál keresni fogok még nagyobb dicsérvő szavakat, mert egyhangu véleményt tolmácsolok, amikor Mojsze zenekaráról, Mojsze (Vaszi) jótékáról annyit mondok, hogy a pálmágot, a diadalt, ő vitte el, a siker legnagyobb mértékét elérte, a mit zenész csak elérhetett. A kis, igénytelen kinézésű Vászika oly hangokat hozott ki abból az ördögös hegedűjéből, hogy az embernek a lelke majd felvidult, majd sirni szeretett volna. A magyar nyelv szótára szegény a siker mértékének kifejezéséhez. Két és félórásig zuogott a viharos taps, tombolás, éljenzés stb. Ily áradozó hangon folytatja hírlaptársunk a mi kitűnő cigányaink dicséretét. Igazán örülünk Vászika bandája művészi sikerének s csak azt kívánjuk, hogy primásuk egészsége teljesen helyre álljon, hogy még számos ilyen diadalban vezérük lehessen.

Jóváhagyott szabályrendelet. A bérkocsi iparról szóló új városi szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyással a napokban érkezett vissza. A miniszteri módosítások leglényegesebbje az, hogy a 100 koronáig terjedhető pénzbüntetések, behajthatatlanság esetében megfelelő elzárásra változtathatók.

Betörő ügyvédi irnok. Dr. Sztanojevic Branišláv ügyvéd kellemetlen meglepetésben részesült tegnap. A Wertheim szekrényében tartotta elzárva nejének nagyrértékű ékszerét, melyeket a tegnapi ünnep alkalmából elővett. Dr. Sztanojevicnek az egyik brilliáns ékszer igen gyanús tetszett, mire megbecsültették, azt az eladó ékszerésznél ki értékelt utánzatnak találta de egyuttal megnyugtatta a megrémült ügyvédet, azzal, hogy tudomása szerint az ékszer egy helybeli zálogházban van becsapva. Ott tényleg meg is találták és löbl zálogház tulajdonos által adott személyleírás nyomán el is csípték a tolvajt Nagy F. irnok személyében, ki az ügyvéd irodájában van alkalmazva. A letartoztatott irnoknál tartott házkutatás alkalmával nemcsak a Wertheim szekrénybe illő kulcsokat, hanem 200 drb. más tolvajkulcsot és egyéb betörő szerszámokat is talált a rendőrség. Ugyátszik veszélyesbetörő került hurokra. A nyomozás tovább folyik.

A Dmke alakuló közgyűlése. A Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület a jövő hó 8-ik napján a szegedi városi székhelyen tartja alakuló közgyűlést. Az előkészítő bizottság már szétküldte a meghívókat; a közgyűlés és az azt követő ünnepségek a következő napirend szerint fognak lefolyni: Déllelőtt: 1. Az előkészítő bizottság elnökének megnyitása. 2. Az előkészítő bizottság előterjesztése a szervezés munkálatairól. 3. Az alapszabályok megállapítása. 4. A tisztikar megválasztása. 5. Indítványok. 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése. 7. Elnöki zárszó. Délben: Ünnepi lakoma a Kass vigadóban. Este: Színházi díszelőadás.

Közgyűlés tagok nélkül. Virágos állapota van a nagyvárad városi tanácsnak. Közgyűlést tartottak tagok nélkül. A mint ugyan, a várad lapok írják, a novemberi közgyűlés második napján egyetlen egy képviselőtestületi tag sem jelent meg, úgy, hogy maguk a hivatalnokok képezték a közgyűlést. Végeztek is minden ügyvel nagyhamar, egyhangu határozatokkal. Vajjon hány helyen irigyelik meg a nagyváradiai paradicsomi állapotát?

Az ipari munkások érdekében. A kereskedelmi miniszternek egy leirata érkezett a törvényhatóságokhoz, melyben az van, hogy egyes törvényhatóságok területéről ismételt panaszok érkeznek, hogy az elsőfokú iparhatóságok a munkások panaszait vagy egyáltalán nem fogadják el, vagy ha el is fogadják, annak tárgyalására csak hetekkel a panasz beadása után tűznek ki határnapot. Ennek megszüntetésére a miniszter utasította az elsőfokú iparhatóságokat és ipartestületeket, hogy a munkásoknak bármely tárgyú panaszait azonnal fogadják el, soron kívül tárgyalják le és még a panasz beadása napján intézze el, mert késedelmeskedés esetén a hanyag közegek ellen a megtorló intézkedéseket kéri lehetetlenül el fogja rendelni.

A vörheny betegek száma a mult héten sajnosan csak kettővel apadt. Jelenleg 17 házban 24 beteg van. A mult héten ismét több esett halállal végződött. A legszigorubb elővigyázat tehát még mindig ajánlatos.

A nagy recám, mely a legujabb időben a külföle erősítő és tápkészítmények érdekében folyik, oda hatott, hogy a fehérye nagy tápértéket ma már mindenki ismeri. Legfőbb kellék, hogy az ilyen erősítőszert, kellemes ízű és könnyen emészthető legyen.

A Somatose e mellett még azon előnyvel bír hogy a fehéryét ugyszólván már emésztett állapotban tartalmazza. Továbbá mint étvágygerjesztő táp és erősítőszert már azért is teljes figyelmet érdemel, mert kitűnő tulajdonságainál fogva már sok ezer gyengélkedőnek szerezte vissza erjét és életkedvét. A Somatose kitűnő szolgálatot tesz sápkór, vérszegénység, a gyomor és bél mindennemű megbetegedéseinek, továbbá minden sorvasztó betegségnek és már rövid idő belül izom- és szulysaporulatot eredményez.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Legujabb Rohits-Sauerbrunnból. Rohits-Sauerbrunnban felépítendő hydro-electro-mechano-therapiai gyógyintézet ügyében az építőbizottság már összeült. A terveket a kiváló hydro-pathikus Mathes dr. tanár, (Jena) jóknak találta, melyek a legdivatosabb követelményeknek is megfelelnek. Az intézet nagyszerű stylumban a legelegánsabban és a hydro-electro-mechano-therapia összes ujitásaival lesz berendezve. Két nagy gyógykezelési terem létesítetik, hidegvizprocedurának, villányos fényfürdőknek, inhalatorium, pneumatikai kamrák részére stb. s egy terem svéd massage, Zander féle gyógygymnasztika, lég- és napfürdőknek. Az intézet szakavatott orvosi felügyelet alatt fog állni és napontai 400 procedurára lesz berendezve. A mult gyolezvas években Ruupf János geológus tanulmánya alapján a Rohitsi savanyuvíznek egy újabb töltő tárnája oly módon lett elkészítve, hogy a savanyuvizek a kuttárnakból szénsav veszteség nélkül, tehát eredeti üvegekbe tölthetendők. A töltő módszerrel ezen kitűnő ujitás a további kezelést az üvegek elszállítására is nagyon egyszerűsíti és megkönnyebíti. A Rohitsi h. érd. vasut üzemmegnyitása előtt a stájerországi orsz. választmány azon iparkodik, hogy a kuttálet centralizációjának eszméjét valósítsa meg, úgy hogy az összes ezen czélra szolgáló kezelési helyiségeket a töltő tárna körül csoportosítják, és az ehhez szükséges helyet a régi 1820. év óta álló zenekarház lebontása által nyerik. Az új építendő telep uszályvágánnyal lesz a h. érd.-kú vasutal összekapcsolva és minden lehető ujitással felszerelve, mint gyógyvíz töltő és szállítási minta berendezés fog kitűnni. Az üzemmegnyitás minden valószínűség szerint 1904. májusban lesz.

Közgazdaság.

Felhívás Magyarország Bortermelői, Borkereskedői és Borbizományosaihoz!

A legsúlyosabb viszonyok között sinylődő magyar borkereskedés fejlesztésére, a borértékesítés előmozdítására alakult a mult évben a Magyarországi Bortermelői és Borkereskedői Országos Szövetsége!

Ezen szövetségnek alig egy évi fenállása óta kifejtett működését esetenlünk, szükségeltlen. Köztudomású, hogy Országos Szövetségünk czéltudatos, lankadatlan és önzetlen tevékenysége máris mily eredményeket ért el. Megvettük a borkereskedés és borkereskedés fejlesztésének egészséges alapját! Egy közös táborba gyűjtöttük Magyarország bortermelőinek és borkereskedőinek legtekintélyesebbjeit és ezen két egymásra utalt tényezőnek érdekeit összeegyeztetve, szüntelenül dolgozunk a magyar bor és magyar borkereskedelem régi jó hírnevének helyreállításán, a borkereskedés emelésén, a magyar borhoz való bizalomnak visszanyerésén, régi piacaink visszahódításán és újabb piacok megszerzésén.

Az eddig elért eredmények serkentenek a további munkásságra és tudatában vagyunk annak, hogy valamint az általunk felmutatandó eredmények irányában nőni fog a Szövetségünkbe belépő tagok száma, ép úgy fog e tagszám szaporodásának arányával lépést tartani működésünk sikere is. A borkereskedés emelésére és a borértékesítés megkönnyítésére igen czélszerű eszköznek tartjuk a **borbizományos intézményét**, melyet oly formán óhajtunk létesíteni és kifejleszteni, hogy eleinte, minden hónapban borvásárt rendezünk, melyen Szövetségünk bortermelő tagjai eladó borkészleteiknek mintáit bemutatják a vásáron megjelenő borkereskedőknek és borbizományosoknak, kik az egész országból beküldött bormintákból egy helyen válogathatnak és így bevásárlásaikat sokkal egyszerűbben és könnyebben végezhetik.

A borbizományos megnyitásával egybekötött **első borvásárt** 1903. évi november hó 28-án rendezzük a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségében (Budapest, V. Szabadság-tér 12.).

Országos Szövetségünk csak a saját tagjai részére rendezi ugyan a rendes borvásárokat, de hogy intézményünk és működésünk helyességéről személyes meggyőződést szerezhessenek, éltáraztuk, hogy az **első nagy borvásáron** — kivételösen — az ország minden termelője részt vehet.

Felhívjuk tehát Magyarországi bortermelőit, borkereskedőit és borbizományosait, hogy a borértékesítés fejlesztésére hivatott és a magyar kormány által is támogatott első kísérletünk sikerét és ez által saját jól felgott érdekeiket is előmozdítani és a borvásáron minél számosabban résztvenni sziveskedjenek.

Hazafias tisztelettel
Budapest, 1903. november hó 10-én.
VI., Bajza-utca 26.

A Magy. Bortermelői és Borkereskedői Országos Szövetsége.

Hirdetések.

Köszönet nyilvánítás.

Azon testületeknek és hivataloknak, melyek, mindazon jó rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetlen feleségem elvesztése felett érzett nagy fájdalmamat részvétükkel enyhíteni, ravatalát **koszorúikkal, virágaikkal** feldíszíteni és temetésének pompáját megjelenésükkel emelni kegyesek voltak, ez uton mondok szívem mélyéből fakadó hálás köszönetet.

Pancsován, 1903. évi november hó 19-én.

Dózsa Imre,

m. kir. áll. polgáriskolai tanár.

14955. szám.

1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. t.-szék mint tkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Russ Károly** pancsovai lakos javára 58 kor. 47 fill. tőke, ennek 1900. évi augusztus hó 15-től járó 6% kamata 27 kor. eddigi 16 kor. 20 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146 §-a értelmében **Kresadinác Koszta** czrepajai lakos ellen a Czrepaja községben és a czrepajai 1795. sz. tkvben foglalt: 1) 4 hrsz. 1400 I. o. kaszállóra 791 kor. 2) 149 hrsz. 943-ól szőlőre 752 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezenal közhírré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja községben **1903. évi december hó 5. napján d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő egy a tkvi hivatalában mint Czrepaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni. A. C. 2. s. sz. a. öz. Kresadinác Krisztina javára bekebelezett élethossziglani életjáradék érintetlen marad, azonban csak azon esetre, ha az ingatlan ezen életjáradék fenntartásával 300 kor. vételár mellett eladható, ellen esetben az ingatlan az életjáradékre való tekintet nélkül azonnal árverés alá bocsátatik.

3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 79 kor. 10 fill. 75 kor. 20 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiállítatni.

Pancsován, 1903. évi szeptember hó 26-án.

Tengler,

k. t. albiró.

1-1

807. szám

vh. 1903

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezenal közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. járásbíróság 1903. évi Sp. II. 168. számú végzése következtében **Dr. Adler Arthur** pancsovai ügyvéd által képviselt **Wittigschlager Lajos** javára **Rajkovigy György** ellen 400 kor. s jár. erejéig 1903. évi október hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1334 kor. becsült butorok tükrök képek egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. bíróság V. 960-1903. sz. végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés, eddig összesen 58 kor. 80 fill. bíróság már megállapított és 6 kor. 60 fill. árverés kifizetési költségek erejéig Pancsován a nagypiaczon leendő eszközölésére **1903. évi november hó 25. napjának délelőtti 9 óra** határidővel kitézetik azzal, hogy ezen napon és felülfoglaltok követeléseire erejéig is — a mennyiben kielégítési jogot nyertek volna megtartatni fog és ahhoz a nenni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, becsárban alul is el fognak adatni.

Kelt Pancsován, 1903. évi november hó 10-án.

A r g a y.

kir. bírósági végrehajtó.

1-1

Valódi sajátégetésű

SZILVÓRIUM

válogatott szilvából, lepecsételt üvegekben, 1/2 litertől fölfelé, literenként **60 és 90 krajczárért** kapható nálam

Abt Antal

Pancsova, Merczy-utca 117.

Hirdetmény.

Pancsova város részére szükségeltető írószerek, papírneműk, nyomtatványok beszerzésére és a könyvkötői munkálatok biztosítására f. é. november hó 28-án délelőtt 9 órakor székházunk nagytermében nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog megtartani, melyen írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók. — A szállítási feltételek város gazdánknál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Utóajánlatok és az árlejtés megkezdése után beérkező zárt ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Pancsova th. város tanácsa 1903. évi november hó 18-án.

Mattanovich Adolf,
polgármester.

1-1

Hirdetés.

Pancsova város területén tartozkodó 1881. 1882. és 1883. években születet idegen állításkötelesek az 1889. évi VI. t. cz. 35. §-a alapján és értelmében ezennel felhívom, miszerint az írásuk czéljából legkésőbb folyó évi november hó 30-ig a délelőtti hivatalos órákban ezen városi tanács katonai ügyosztályánál Jovanovics Sándor tanácsnok úrnál jelentkezzenek.

A jelentkezés alkalmával az illetőségi okmányok (átvételi, igazolási jegy, munka- vagy eséléd- könyv) előmutatandók.

Azon állításköteles, aki ezen jelentkezést igazolatlanul elmulasztja, a fent idézett törvény említett szakaszának rendelkezése értelmében 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, benemhajtás esetén pedig megfelelőleg 1-10 napi elzárással megbüntetetteti fog.

Pancsova th. város tanácsától, 1903. évi október hó 26-án.

Mattanovich Adolf,
polgármester.

3-3

Virágcsokrok, koszorúk

lakodalmak és más alkalmakra
modern és elegáns kötésben,
friss, élő virágokból

legolcsóbban és legszebben készíttetnek.

* Megrendeléseket kérem előzőleg tudatni. *

Úgy szintén elvállalok parkirozásokat, kerti munkákat és azok beültetését a legmodernebb és legszolidabb kivitelben.

Kiváló tisztelettel

Hanke Kálmán

vár. parkegyesületi kertész.

1-1

AMERIKA.
Indulás Havreből minden szombaton.
Menetjegyek
a Francia hajózási vonal
áttal.
Jó és gyors szállítás, Kötő ellátás borral és likőrrel együtt. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentesen szolgál a
Francia hajózási vonal
Bécs, IV. Weyringergasse 8.

Pancsovai

* látképes levelezőlapok *

(legújabb felvetelek)

igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

Egy régi jó háziszser

melynek egy családban sem szabad hiányoznia: a mindig jól bevált

Hess Ernő féle

Eucahyptus

garantált tisztaságú, 12 év óta egyenesen Ausztráliából behozott természetes készítmény. Németországban és Ausztria-Magyarországban törvényesen védve, Olcsó ára, 1 kor. 50 fill. eredeti üvegekben, mely igen sokáig eltarthat, mindenkinek lehetővé teszi annak megszerzését az egészség elnyerésére és a betegség elkerülésére.

1500-nál több dicsérő- és elismerő-levél érkezett hozzám — kéretlenül — oly kigyógyultaktól, kik

szakgatásokban, hát-, mell- és nyakfájásban, zsába, légzési nehézségek, nátha, fejfájás, a belső nemes szervek megbetegedése, idült sebek, bőrbetegségek és egyéb bajokban szenvedtek.

Senki se mulassza el, megküldeni magának azon nagyfotossági könyvet, melyben az Eucahyptus-készítmények pontosan le vannak írva s hogy azoknak a fentemlített betegségeknél való, sokoldalú eredményes alkalmazása miként történik. Ezen könyvet a szenvedők érdekében bárhova teljesen ingyen küldöm meg s abban az olvasó meggyőzése végett, gyogyultaktól származó, bizonyítványokat nagy számban tettem közzé. — Klingenthal i. Sa. (Szászország)

Hess Ernő

Eucahyptus-behozatala.

Kértek a védjegyre szigorúan figyelni. Raktár Pancsován: Radda Frigyes és Georjevits István urak gyógyszerüzében.

26-22

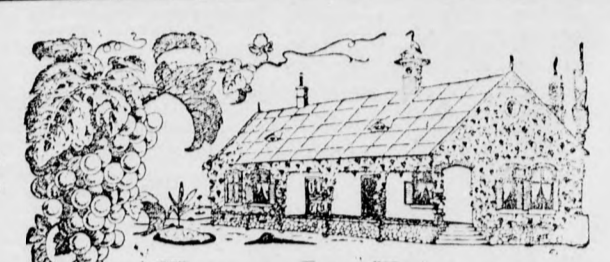
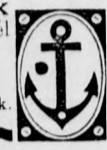
A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényél, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utáztatok miatt legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerüzében kapható. Főraktár: Török József gyógyszerüzésnél Budapest.

Kichter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók
Rudolstadt.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megősi, természetem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat illették, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskátály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermes s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb dísz, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghálátatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetése vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címére egy levelezőlapon tudatja. Czim:

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

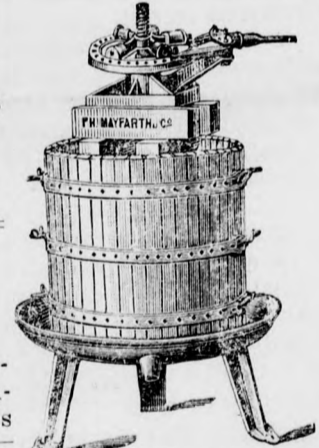
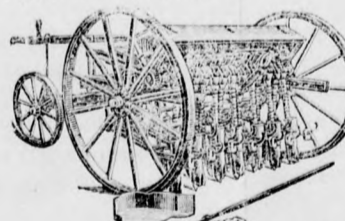
Hydraulikus sajtók

Szőlő és gyümölcs zúzó

és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó-gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA” fa és szőlővessző permetezők, a szegecs és tormács valamint a vértetű kiirtására; szőlő ekék.

A legjobb Vetőgépek

Mayfarth Ph. és Társa

„AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerékek nékül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a lezölcsőbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, széna-forgatók, széna- és szalmaprések kezi használatra, kukoriceza morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jóállás mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntődéák és ekegyárak

***** BÉCS, II 1 Taborstrasse 71. *****

Kitüntette több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

A SINGER név varrógépeknél

azon világhír következtében, a melyet a gyár 50 éves lelkiismeretes munkával szerzett, legjobb anyag- és mintaszerű szerkezetért biztosítékká nőtte ki magát. Ez az oka annak, a miért annyi más gyáros és varrógép-kereskedő gépeink utánzatait, pl. „Central Bobbin”, de még „Singer” név alatt is árusítja. Ne csalassuk meg magunkat ilyen visszaélés által, kérdezzük meg a vételkor, hogy a gép a mi czégyünkötől származik-e és ne elégedjünk meg kitérő válaszszal.

Singer Co. varrógép részvény-társaság.

Temesvár-Belváros.

Hunyadi-utca 10. szám.

Különösen figyelmeztetjük a n. é. közönséget, hogy eredeti Singer-varrógépek kizárólag nálunk kaphatók és sehol másutt.

Képviseleink: Mihajlov Döme úr, Pancsova Almási-út 33. sz. Jankovits féle házban.

4-3

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyom. Wittigschlager C.-nél Pancsován.